

Základní informace k pracovní povinnosti žáků a studentů

Situaci k pracovní povinnosti žáků a studentů upravuje zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon.

Podle tohoto zákona je **žák nebo student** studující ve výše zmiňovaných oborech studia ve **věku od 18 let do věku 62 let povinen**

- uposlechnout **výzvy k zaevidování se** na stanoveném místě z důvodu uložení pracovní povinnosti a
- **uloženou pracovní povinnost vykonávat.**

Obsah, rozsah a místo prací stanoví žákovi nebo studentovi **pracovním příkazem hejtman kraje nebo primátor hlavního města Prahy**. Po ukončení pracovní povinnosti bude žákovi nebo studentovi vydáno potvrzení, které mimo jiné musí obsahovat **poučení o peněžní náhradě**.

Pracovní povinnosti nepodléhají žáci nebo studenti, kteří spadají do jedné z těchto kategorií:

- osoby zdravotně nezpůsobilé k výkonu požadovaných druhů práce, osoby invalidní ve třetím stupni, poslanci a senátoři Parlamentu České republiky a členové vlády a dále osoby, které by tím vystavily vážnému ohrožení sebe nebo osoby blízké.
- zaměstnanci subjektu kritické infrastruktury, kteří se podílejí na zajištění funkce prvku kritické infrastruktury.
- ženy a osamělí muži pečující o dítě do 15 let věku, těhotné ženy, ženy do konce třetího měsíce po porodu, jestliže se dítě narodilo mrtvé, zemřelo anebo žena o něj nepečuje.

Výjimku žákovi nebo studentovi může také udělit orgán krizového řízení z důvodu, že v plnění pracovní povinnosti mu brání **důležitá okolnost**, jejíž opominutí by mohlo vést k ohrožení života, zdraví nebo majetku. Závažnost důležité okolnosti posuzuje orgán krizového řízení.

Žák nebo student je oprávněn plnění povinnosti **odmítnout** z důvodu, že plněním uložené povinnosti by došlo k ohrožení života a zdraví svého nebo druhých osob, případně z důvodu, že je ukládaná povinnost v rozporu se zákonem.

Pokud žák nebo student není schopen vykonávat pracovní povinnost, je povinen tuto skutečnost doložit **lékařským posudkem**, který mu vystaví poskytovatel zdravotních služeb určený orgánem, který vydal pracovní příkaz (hejtman nebo primátor).

Za konání pracovní povinnosti **náleží žákovi nebo studentovi peněžní náhrada**, kterou vyplácí orgán, který rozhodl o uložení povinnosti. Peněžní náhrada se **vyplácí do 6 měsíců** od ukončení nebo zrušení nouzového stavu. V případě, že nebude možno určit výši peněžní náhrady dohodou nebo postupem podle občanského zákoníku, stanoví se náhrada ve výši, která odpovídá obvyklé mzdě za stejné či podobné práce.